

Koleji ani lise sukandili

Ni aw den be korobaya, a bena miri a bena fen min ke kofe.

Aw bena sukandili me o senfe.

Sukandili ye ka i miri i ka sinijesigi kow la, ka naniya dow ta, ka kalan ke tukuni, ka bara do sukandi.

A ka kalan watiw be konso, aw den bena a ka kalan ani barako sabati.

Ka damine kilasi waranan la, a bena kunafoliw caman sorso bara kalanw kan, ka sababu ke kalan ye, ka sababu ke lakoliden ka boliw ye, cakewaw lajeliw ye, bara ladege cakewaw la ani barakelaw bena jogon kunben ye.

A bena dege fana a ka kunafoliw jini liwuruw ani batakiw konso ani enterineti kan.

Koleji la, ka ta kilasi sabana la ka ta bila lise la, ka ta kilasi filana na tekijoloji la ka ta bila terimilali la, aw den kanga ka sukandiliw do ke walasa a be a ka kalan tow ke. Walasa a be dema ka o sukandiliw ke, jatemine be ke a ka porojew ani a ka kalan nafaw la, aw ni a ka karamokow, pereperelanciya a ka karamoko jema bena jogon ye o ko la. Aw be se ka lakoli hakili dokotoro fana hakilina jini.

A kani kamini san damine la, aw ka hakili jagabo kalan sukandilenw kan ani aw ka jininin caman ke, bari kalan dow soroli be teme dosiye sukandili de fe, ani ka jogon ye ka kuma walima jogondan. Aw be aw hakili to datiw la, wa aw be aw hakilito talifoniw la fana bari aw be se ka wele kumabe la, ka ko dow jenebo.

Ni aw be fe ka jira aw den bena kalan minuw ke, kilasi sabana la ani kilasi filana na tekijoloji la, aw kanga ka seben dow dafa walasa karamokow na se ka u hakilina di aw ma.

Ka aw den togo seben lise la, oridinatori bara do kanga ka ke walasa a na se ka pilasi sorso, jatemine kelen a ka notiw ani a ka sigida kan.

Mun ye baradegeli kalan ye, aw kanga ka se baradege kalan cakewa ma walasa aw nase ka patonron do sorso.

Teriminali kilasi la, aw den yere de bena sukandili ke, a be fe ka kalan min ke lakoli baw la, enterineti kan, yani baki soroli siti kan.

Sukandili te ka fen kelen sukandili wati do konso. Kalan suguya ka ca kosebe wa aw den hakilina be se ka falen a ka kalan konso.

Ka sababu ke aw den be hukumun konso, yelemali dow be se ka ke a ka kalan na:

- Ni ya sorso ko aw nana Faransi a me wa aw den te faranse kan me kosebe, a be se ka kunbe ni faranse kan kalani ye teliya la
- Ni kalan ka gelen a ma kojugu, a be se ka foroba kalan ani bara kalan do ke ngoya la
- Ni ya sorso ko lojura do be a kan, kalan jenebo togoya dow bena jessin a ma koleji ani lise la.

Lakoli ka layini ye aw den ka kalan be je a bolo, wa kofe, bara fana be je a bolo, wa yen a be a timinandia ka a yere kalan ani ka a yere ka sukandiliw ke.